

Klimathotet ändrar hela

LIVSSTIL

Länge levde Richard Kristoffersson i klimatförnekelse. Men som förälder blev det uppenbart att hans val kommer att påverka den värld barnen får ta över. I dag eftersträvar hans familj en miljövänlig livsstil. "Jag tycker att vi snarare har gjort förändringar än uppoffringar."

Larmrapporter om jordens uppvärmning leder till att fler människor känner klimatångest. Richard Kristoffersson arbetade i tolv år som försäljare i ett finansbolag och köpte helst den senaste elektroniken.

– En dag kände jag att för vem och för vad gör jag det här? Det började kännas ihålligt.

Han beskriver att han egentligen alltid har varit intresserad av miljöfrågor. Trots det stack han huvudet i sanden. Ända tills han blev pappa och förändrade sitt liv – sade upp sig, började plugga miljövetenskap, slutade äta kött och i princip slutade att nykonsumera.

– Nästan allt vi köper i familjen är begagnat. Om vi måste köpa något, till exempel vinterkläder till barnen, ser vi till att det är bra kvalitet så att de kan användas av flera barn.

Richard och frun Ann Schröder har en gemensam linje med de tre barnen.

– Egentligen var Ann tidigare än mig på att ställa om. Jag kittlades länge av att köpa den senaste telefonen och jag gillade nya tekniska prylar.

Richard visar sin begagnade Fairphone – det är en telefon som man själv enkelt kan ersätta alla reservdelar till. Då slipper man byta hela mobilen bara för att till exempel kameran gått sönder.

Men alla omställningar har inte varit lätta. Den starka drivkraften att välja ett alternativt liv har mattats av en smula då familjelivet innebär kompromisser. Störst är utmaningarna i förhållande till den förväntade konsumtionen. Barnkalasen är ett exempel.

– Det är 20 barn på varje

kalas och alla har med sig presenter, inte för att barnen kommer att leka med dem utan bara för att det ska vara så.

Att inte kunna sätta stopp för överkonsumtionen gör ont. Men han och Ann vill för barnens skull inte vara de enda som sätter stopp.

– Jag får också ångest över julafton. Det ligger ett ohållbart fokus på konsumtion kring högtider. Barnen blir inte gladare av tio presenter än av tre. Jag vill helst styra bort från presenter och fokusera på att göra saker ihop i stället.

Ibland tar de medvetna valen betydligt längre tid att göra och Richard tampas med var gränsen går och vad det är värt.

– Jag har förståelse för att det kan vara svårt för alla att förändra, men eftersom jag pluggar och har flexibla tider har jag haft gott om tid att tänka och ställa om. Det tar tid att planera och laga helt nya maträtter eller att leta efter begagnade kläder om man inte har gjort det förut.

För familjen Kristoffersson är det också en utmaning att svåröraldrarna bor i Frankrike. Tåg är både dyrt och tidskrävande, med långa väntetider matetid. Det blir därför flyg när barnen ska hälsa på sin mormor och morfar. Men det svider.

– Det borde vara lättare att välja rätt. Hur kan det vara billigare med flyg? Och varför finns det inte fler högshastighetståg?

Även om Richard aldrig hävdar att han lever perfekt har han gjort en omställning för att minska sitt och familjens miljömässiga fotavtryck.

Han är inte särskilt optimistisk, men tycker att det känns bättre att veta att han gör vad han kan. Emellanåt tampas han med frågor om vad det gör för skillnad om vad det gör begagnat samtidigt som bankerna stöttar skövling av regnskog eller varför han sovsorterar när världens ledare inte kan gå ihop och lyda om människligheten mot en miljömedveten kurs.

– Vi lever med stora systemfel. Vår livsstil baseras på att förbruka naturresurser. Vi uppmanas till det.

Stark drivkraft. Ann Schröder och Richard Kristoffersson med barnen Fred, 5 år, Ellen, 8 år och Greta, 6 år. Sedan Richard blev

Men Richard vill vara med och bryta mönster och läser just nu en master i miljövetenskap inriktad på politik. Samtidigt poängterar han att det spår på ångesten ju mer han inser hur komplex allt är.

–Man blir frustrerad. Klimatproblemen är globala och då krävs det att alla världens länder gör förändringar och samarbetar. Men andra intressen går oftast före.

Under tiden känns det i alla fall bättre att försöka

göra vad han kan. Richard Kristoffersson poängterar också varje människas demokratiska makt.

–Vi måste försöka påverka politiken, som individer kan vi bara göra en viss del genom våra livsstilsval. Men vi kan också utnyttja våra demokratiska rättigheter och ta reda på vem som är ansvarig i kommunen när vi har tankar om saker som kan göras på ett miljömässigt bättre sätt. Många backar små gör ändå någon skillnad. (TT)

Helena E Källgren

Familjen

Namn: Richard Kristoffersson, 36 år.
Familj: Frun Ann Schröder, barnen Fred, 5 år, Greta, 6 år, och Ellen, 8 år.
Bor: Gröndal i Stockholm
Gör: Pluggar en master i miljövetenskap vid Södertörns högskola.

Klimatångest

● Kallas den oro som många känner över miljöförstörelsens effekter på klimatet och ofta över sin egen del i problemet. Begreppet har använts cirka tio år i svensk media och inom psykiatrin. Enligt en studie som Världsnaturförbundet WWF har gjort känner 80 procent av svenska ungdomar oro för klimatförändringar.

Källa: Klimatordlista.se

» Jag får också ångest över julafton. Det ligger ett ohållbart fokus på konsumtion kring högtider. Barnen blir inte gladare av tio presenter än av tre.

Richard Kristoffersson

familjelivet

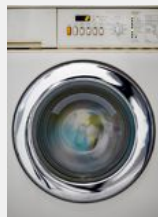
förälder har han allt mer förstått att han vill fokusera på miljöfrågor.

Foto: Henrik Montgomery/TT

15 tips

SÅ KAN DU FÅ EN FÖR EN MILJÖVÄNLIGARE VARDAG

- 1 Köp begagnat.
- 2 Äk kollektivt.
- 3 Ät mindre kött.
- 4 Koka med lock när du lagar mat.

- 5 Packa disk- och tvättmaskinerna fulla.
- 6 Välj matvaror efter säsong.
- 7 Använd städutrustning med symbolerna "bra miljöval" eller "svanen".
- 8 Vädra snabbt och stäng under tiden av element under fönstren.

- 9 Duscha snabbt.
- 10 Låna eller samäg verktyg, festkläder och annat som bara används ibland.
- 11 Stäng av alla apparater, till exempel datorer, istället för att ha dem i stand-by-läge.
- 12 Byt glödlampor mot lågenergi-varianter.
- 13 Säg till i butiken om du saknar miljövänliga alternativ.
- 14 Ställ inomhus-temperaturen på 19 grader.
- 15 Ställ rätt temperatur i kyl och frys: minus 18 grader i frysen och sex plusgrader i kylan.

Bor i stan. Richard tror att det är en fördel är att han bor i stan där det finns många second hand-butiker och många matvarubutiker med generöst utbud av ekologiska alternativ.

Alla kan bidra. "Alla behöver inte bli veganer. Det handlar mer om att vi alla kan bidra till att förbättra möjligheterna", säger Richard Kristoffersson.